

Carles Sanjosé Bosch (1977). Nascut a la Bisbal d'Empordà, on cursà els estudis primaris i de batxillerat. Dels 7 als 14 anys també va estudiar guitarra clàssica i solfeig. El 2001 es titulà com a arquitecte a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona i inicià la seva activitat professional. És l'arquitecte del nou Tanatori de Girona, juntament amb Adrià Felip. Paral·lelament, amb el nom artístic de Sanjosex, ha publicat els treballs discogràfics *Viva!* (2005) i *Temps i Relotge* (2007); per aquest darrer va rebre el premi Enderrock al millor disc de cançó d'autor. El gener del 2010 publica *Al marge d'un camí*.

Quico Hereu

Parlar de música és com ballar arquitectura

Ja fa temps que he assumit que el músic no té discurs, que la música és un art sense paraula, i és per això que no és necessari tenir estudis per fer bona música. Molts músics no saben parlar, i no passa res, són bons músics. La història de l'ètnia gitana n'és un exemple. L'arquitecte, en canvi, sol tenir més bon discurs. L'arquitectura té una part racional més desenvolupada, i els arquitectes ens podem recolzar més en la paraula. Tot i això, crec que per ser un bon arquitecte tampoc fa falta saber parlar... ni escriure.

La frase de Frank Zappa que encapçala aquest text reflecteix bastant bé una visió rebel i sorneguera de l'art que a mi m'agrada. Un text no pot explicar una obra d'art. El fet d'escriure sobre l'arquitectura, fora d'una simple descripció del que és, sempre m'ha semblat sospitós. Mai he acabat veient en l'arquitectura els filòsofs a qui es fa referència, ni les metàfores que es volen inserir a la matèria... El formigó té sensualitat? Una nota té sensualitat? No. Qui té sensualitat som els humans! I qui veu la sensualitat a la

matèria som els humans. Deixem que cadascú, amb el seu propi bagatge cultural, vegi en una obra d'art el que hi vulgui veure.

Mai intento explicar les cançons. Per on començaria? Com explicar els projectes? Hi ha tantes i tantes coses a dir... Hi ha tants elements integrats en l'obra: culturals, tècnics, econòmics, funcionals, estètics, personals, constructius, circumstancials, errors que acaben essent primordials, etc. Explicar l'obra segurament deixa de ser arquitectura per ser publicitat o espectacle, i això no és dolent, s'ha de fer a vegades; el problema segurament és quan aquest

resum insignificant de l'obra acaba essent la pròpia obra. Voler reduir l'obra a una simple descripció pseudopoètica és només un exercici literari.

Quan un periodista entrevista un músic parlen de tot menys de música... i el mateix passa amb els arquitectes: parles de tot menys d'arquitectura. Per què? Perquè parlar és parlar, música és música i arquitectura és arquitectura. No ho podem passar tot pel sedàs de la paraula. Quina necessitat hi ha de poder explicar una obra? Aquest és un dels grans problemes dels crítics d'art, que han de parlar d'art. Buf, ja els ho regalo! De fet, rellegeixo aquest text i me'n faig creus!

Arcadi Pla i Masmiquel (Girona, 1945) exerceix d'arquitecte des de 1969. Entre molts altres premis, ha obtingut el Bonaplata de 1994 i 2000, per la reforma de can Joanetes (Olot) i per la restauració i ampliació de La Farinera Teixidor, seu d'*El Punt*, respectivament, i la menció honorífica del Premio Nacional de Urbanismo pel Pla Especial del Barri Vell de Girona, juntament amb Fuses/Viader/Moner. És professor de projectes de l'ETS d'Arquitectura La Salle i acadèmic per Girona de la Reial Acadèmia de Belles Arts Sant Jordi.

La creació en la projectació arquitectònica

Escrivia recentment, en un text sobre la bellesa, que aquesta neix de la recerca de la perfecció en un intent inacabable d'atansar-nos a allò que veiem impossible i inexplicable, allò que en podríem dir l'intangible de l'existència. Qualsevol procés de creació neix d'aquesta voluntat interna de trobar solucions i expressions destinades a donar respostes i resoldre problemes a partir de coses que portem dintre, de sentiments i percepcions que podríem qualificar de subconscients.

Ara bé, la creació pura com a intuïció i inspiració de les muses, el creador tocat de la gràcia i el geni diví, que plasma les idees en un moviment innat de l'intel·lecte, sense aparent esforç, com expressant una idea abstracta, allunyada de la realitat, per a mi no existeix. I moltes vegades amaga una malaltissa convicció de superioritat que, en el món d'avui dia, s'ha incrementat amb el suport dels mitjans de comunicació de massa.

En contra d'aquesta idea divinitzant, d'aquest acte creatiu sublim, jo crec que la creativitat, si bé neix d'una voluntat interna intuïtiva, requereix molta informació i estudi perifèrics per tal que, quan arriba, hom pugui aplicar els coneixements immaterials de manera realment efectiva. És allò de «Quan arribi la inspiració, que t'agafi treballant».

Intentaré detallar l'aplicació d'aquests criteris en el que jo crec que és més significatiu dins l'àmbit de la creació arquitectònica. Des del punt de vista acadèmic, faig en aquest moment el seguiment dels projectes finals de carrera de l'Escola d'Arquitectura La Salle, a Barcelona. Als meus alumnes sempre els dic que, sobretot, tinguin clar que per explicar un projecte han d'exposar, abans de res, què és el que han volgut fer; és a dir, com interpreten les necessitats que els proposa el programa, què creuen que hauran de sentir els seus usuaris, coma veuen l'entorn urbà o paisatgístic immediat, quines respostes proposen als problemes